

Vera Haapala, Pernilla Syrjä ja Anna-Maija Virtala

Itsestään kuolleiden nautojen kuolinsyyt Suomessa vuosina 2009–2012 – sarja tapausselestuksia

Evaluation of the causes of unassisted deaths in cattle in Finland in the years 2009–2012 – a series of case reports

YHTEENVETO

Analysoimme Helsingin yliopiston eläinlääketieteellisen patologian yksikössä vuosina 2009–2012 avattujen itsestään kuolleiden nautaeläinten raadonavauksessa todettuja kuolinsyitä ja vertasimme niitä kliinisesti epäiltyihin kuolinsyihin. Omistajan epäilemät kuolinsyyt ja eläinlääkärin diagnoosiepäilyt olivat yhtenevät patologin diagnoosin kanssa 17 %:ssa tapauksista. Ruuansulatuskanavan ongelmat olivat kaikkien itsestään kuolleiden aikuisten nautojen yleisin kuolinsyy (12/38), yleisimpänä juoksumahan tulehdukset ja haavaumat (5/12). Seuraavaksi yleisimmät kuolinsyyt olivat hengitystieongelmat (9/38). Ruuansulatuskanavan ongelmat olivat myös vasikoilla yleisimmät kuolinsyyt (8/21). Keuhkokuume oli yksittäisenä tautina vasikoilla yleisin (7/21). Kaikilla vasikoilla (21) kuolinsyy selvisi ruumiinavauksessa. Aikuisilla oireilleilla naudoilla (28) kuolinsyy jäi kahdessa tapauksessa epäselväksi. Äkkikuolleiden aikuisten nautojen (10) kuolinsyy tai sen tausta jäi usein osittain epäselväksi vielä avauksen jälkeenkin.

SUMMARY

We evaluated the causes of unassisted deaths of adult cattle and calves necropsied in the pathology unit in the Veterinary Faculty of the University of Helsinki in Finland in 2009–2012 and compared the pathologists' diagnoses to the suspected cause of death. The owners' and veterinarians' opinion of the cause of death matched the pathologists' diagnosis in 17% of the cases. The most frequent cause of death of adult cattle was a digestive disorder (12/38), most often abomasitis and abomasal ulcers (5/12), followed by respiratory problems (9/38). The most common causes of death of the calves were also digestive disorders (8/21), but the most common single cause was pneumonia (7/21). The cause of death of all calves (21) could be diagnosed in autopsy. The same applied to all except two adult cattle that showed disease signs before death (28). However, the cause of sudden death without preceding signs in adult cattle (10) was often left undiagnosed or partly unclear after autopsy.

YDINKOHDAT:

- Keuhkokuume oli vasikoiden yleisin kuolinsyy. Keuhkokuume ja juoksumahan tulehdukset ja haavaumat olivat aikuisten nautojen yleisimmät kuolinsyyt.
- Kuolinsyy selvisi avauksessa kaikilla vasikoilla ja lähes kaikilla aikuisilla oireilleilla naudoilla.
- Äkkikuolleiden aikuisten nautojen kuolinsyy jäi usein osittain epäselväksi vielä avauksen jälkeenkin.
- Omistajan epäilemä kuolinsyy tai eläinlääkärin diagnoosiepäily oli 17 % tapauksista yhtenevä patologin diagnoosin kanssa.

Käsikirjoitus on saatu toimitukseen 3.5.2013